

Sag C-262/21 PPU

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

23. april 2021

Forelæggende ret:

Korkein oikeus (Finland)

Afgørelse af:

23. april 2021

Sagsøger:

A

Sagsøgt:

B

**K O R K E I N O I K E U S [ØVERSTE DOMSTOL, FINLAND]
AFGØRELSE [udelades] 1 (15)**

[Udelades]

Dato: 23. april 2021

Nummer 615

SAGSØGER: A

SAGSØGT: B

TVIST: Tilbagegivelse af børn i henhold til Haagerkonventionen

Anmodning om præjudiciel afgørelse til Den Europæiske Unions Domstol

ANMODNING OM ANVENDELSE AF HASTEPROCEDUREN

Korkein oikeus (øverste domstol, Finland) har anmodet om, at nærværende præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure i henhold til artikel 107 i Domstolens procesreglement. De omstændigheder, der begrundet anvendelsen af hasteproceduren, er beskrevet nærmere i følgeskrivelsen.

AFGØRELSE FRA KORKEIN OIKEUS (ØVERSTE DOMSTOL)

Sagens genstand

- 1 Den foreliggende sag vedrører en anmodning indgivet i henhold til konventionen om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser, som blev undertegnet den 25. oktober 1980 i Haag (De Forenede Nationers traktatsamling, bind 1343, nr. 22514, herefter »Haagerkonventionen af 1980«), med henblik på tilbagegivelse til Sverige af et barn, som er blevet bragt til Finland. Det spørgsmål, der skal tages stilling til i den foreliggende sag, er, om fjernelsen eller tilbageholdelsen af et barn kan anses for ulovlig, når den ene af forældrene uden den andens tilladelse har fjernet barnet fra den medlemsstat, hvor barnet havde sædvanligt opholdssted, og bragt det til en anden EU-medlemsstat, efter at bopælsstatens kompetente indvandringsmyndighed har oplyst, at asylansøgningerne vedrørende barnet og den pågældende forælder [org. s. 2] skal behandles i denne anden medlemsstat. Sagens afgørelse kræver, at der på samme tid tages hensyn til to forskellige ordninger baseret på samarbejde og tillid mellem EU-medlemsstaterne. Der opstår spørgsmål om fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (herefter »Bruxelles IIa-forordningen«) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (herefter »Dublin III-forordningen«).

De relevante omstændigheder

Tvistens baggrund

- 2 To iranske statsborgere, A (herefter »faderen«) og B (herefter »moderen«), boede først i Finland fra 2016 og derefter i Sverige fra maj 2019. Moderen fik på grundlag af en opholdstilladelse, der var meddelt faderen som lønmodtager, meddelt opholdstilladelse i Finland som følge af familiemæssig tilknytning i perioden fra den 28. december 2017 til den 27. december 2021 og i Sverige i perioden fra den 11. marts 2019 til den 16. september 2020.
- 3 Parternes fælles barn, C (herefter »barnet«), blev født i Sverige den 5. september 2019. Barnet havde sædvanligt opholdssted i Sverige, og forældrene udøvede

forældremyndigheden i fællesskab. Ved de svenske myndigheders afgørelse af 11. november 2019 (stadfæstet ved dom afsagt af forvaltningsdomstolen den 17.1.2020) blev barnet overtaget af myndighederne og sammen med sin mor anbragt på et modtagelseshjem.

- 4 Den 21. november 2019 ansøgte faderen om opholdstilladelse til barnet i Sverige som følge af den familiemæssige tilknytning mellem far og barn. Den 4. december 2019 ansøgte moderen om opholdstilladelse til barnet i Sverige.
- 5 Den 7. august 2020 indgav moderen en asylansøgning for sig selv og barnet i Sverige, som hun begrundede med, at hun blev udsat for vold i hjemmet udøvet af faderen og for trusler om vold af æresårsager relateret til faderens familie i Iran. Ved afgørelser af 27. oktober 2020 afslog den kompetente svenske indvandringsmyndighed (Migrationsverket) moderens og barnets asylansøgninger, og den henlagde den ansøgning om opholdstilladelse til barnet, som faderen havde indgivet som følge af den familiemæssige tilknytning, og overførte moderen og barnet til Finland ved umiddelbart eksigible afgørelser i henhold til Dublin III-forordningens artikel 29, stk. 1. Den 27. august 2020 bekræftede Finland, at landet var ansvarligt for behandlingen af moderens og barnets asylansøgning i henhold til Dublin III-forordningens artikel 12, stk. [org. s. 3] 3. Moderen og barnet blev overført til Finland den 24. november 2020. Den 11. januar 2021 ansøgte moderen om asyl til sig selv og barnet i Finland. Den 26. marts 2021 inddrog Maahanmuuttovirasto (det finske indvandringskontor) den opholdstilladelse, som moderen tidligere var blevet meddelt i Finland. Asylansøgningen er under behandling.
- 6 Den 7. december 2020 påklagede faderen afgørelsen af 27. oktober 2020 fra den kompetente svenske indvandringsmyndighed vedrørende opholdstilladelsen som følge af familiemæssig tilknytning og barnets overførsel til Finland. Ved dom af 21. december 2020 annullerede den forvaltningsdomstol, der behandlede denne sag (Migrationsdomstolen – domstol i sager om migration, Sverige), den kompetente indvandringsmyndigheds afgørelser og hjemviste sagen til denne myndighed til fornyet afgørelse, fordi barnets far ikke var blevet hørt under sagen. Da barnet havde forladt området, henlagde den kompetente svenske indvandringsmyndighed ved afgørelse af 29. december 2020 de sager vedrørende barnet, der var indbragt for myndigheden, herunder den asylansøgning, som moderen havde indgivet for barnet. Den 19. januar 2021 blev der anlagt sag ved forvaltningsdomstolen til prøvelse af denne afgørelse. Ved dom af 6. april 2021 forkastede forvaltningsdomstolen påstandene om bl.a. afsigelse af kendelse med henblik på udstedelse af en opholdstilladelse til barnet som følge af familiemæssig tilknytning og tilbagegivelse af barnet til Sverige i henhold til Dublin III-forordningen.
- 7 Den 5. januar 2021 ansøgte faderen på ny om opholdstilladelse som følge af familiemæssig tilknytning ved den kompetente svenske indvandringsmyndighed. Denne ansøgning er under behandling.

- 8 Parallelt hermed verserer der i Sverige en sag mellem parterne om forældremyndigheden over barnet. Västmanlands tingsrätt (byretten i Västmanland, Sverige) opretholdt ved kendelse om foreløbige retsmidler afsagt i november 2020 forældrenes fælles forældremyndighed over barnet. Barnets mor har bestridt denne rets kompetence til at behandle sagen, efter at barnet er blevet overført til Finland. Sagen er under behandling.
- 9 Den 21. december 2020 anlagde faderen sag ved Helsingin hovioikeus (appeldomstolen i Helsinki, Finland) med påstand om, at der skulle afsiges kendelse om umiddelbar tilbagegivelse af parternes fælles barn til dets bopælsstat, Sverige. Moderen nedlagde principalt påstand om, at sagen ikke kunne antages til realitetsbehandling, subsidiært at den skulle forkastes.
- 10 I indlæg af 26. januar 2021, som moderen indgav til Helsingin hovioikeus (appeldomstolen i Helsinki), konstaterede den kompetente svenske indvandringsmyndighed, at hverken barnet eller moderen havde gyldig opholdstilladelse i Sverige eller ret til indrejse eller ophold i Sverige. **[Org. s. 4]**

Afgørelsen fra Helsingin hovioikeus (appeldomstolen i Helsinki) af 25. februar 2021

- 11 Helsingin hovioikeus (appeldomstolen i Helsinki) forkastede anmodningen om tilbagegivelse af barnet. Ifølge denne ret kan det i denne sag ikke antages, at moderen skulle have fjernet barnet ulovligt fra dets bopælsland. Da barnets mor boede i Sverige, havde hun udtrykkeligt ansøgt om asyl i Sverige til sig selv og barnet. Moderen havde indgivet sin ansøgning med henblik på at opnå eneforældremyndighed over barnet den 2. september 2020, på hvilken dato den kompetente svenske indvandringsmyndighed allerede havde meddelt hende, at det var Finland, der var ansvarligt for at behandle hendes og barnets asylansøgning. Dette indikerer, at moderen ikke havde til hensigt at ændre barnets bopæl på en måde, der ville påvirke den internationale kompetence i sager om forældremyndighed.
- 12 Ifølge Helsingin hovioikeus (appeldomstolen i Helsinki) er det heller ikke godtgjort, at tilbageholdelsen af barnet er ulovlig, selv om den svenske forvaltningsdomstol efterfølgende annullerede afgørelsen fra den kompetente svenske indvandringsmyndighed og hjemviste sagen til denne myndighed til fornyet afgørelse, og selv om faderen ikke gav sit samtykke til barnets ophold i Finland. Appeldomstolen fandt, at moderen lovligt kunne støtte sig på den kompetente svenske indvandringsmyndigheds oplysninger om, at afgørelsen var umiddelbart eksigibel, om begrænsningerne vedrørende barnets indrejse på området og om behandlingen af barnets asylansøgning i Finland. Der var heller ikke anledning til at udlede, at moderen havde misbrugt asyllovgivningen.

Appellen til Korkein oikeus (øverste domstol, Finland)

- 13 Faderen har i sit appelskrift nedlagt påstand om, at der afsiges kendelse om umiddelbar tilbagegivelse af parternes fælles barn til dets bopælsstat, Sverige.

- 14 Moderen har i sit svarskrift nedlagt påstand om, at appellen forkastes.

Retsforskrifter

Tilbagegivelse af barnet

Haagerkonventionen af 1980

- 15 Haagerkonventionens artikel 1 har følgende ordlyd:

»Formålet med denne konvention er, at:

a. sikre en umiddelbar tilbagegivelse af børn, som er ulovligt bortført til eller tilbageholdt i en kontraherende stat; [...]« **[org. s. 5]**

- 16 Konventionens artikel 3 bestemmer følgende:

»Bortførelse eller tilbageholdelse af et barn skal anses for ulovlig, hvis:

a. den strider mod de rettigheder, som tilkommer en person, en institution eller en anden myndighed som forældremyndighedsindehaver, enten i fællesskab eller alene, ifølge loven i den stat, hvor barnet havde bopæl umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen; og

b. disse rettigheder faktisk blev udøvet, enten i fællesskab eller alene, da bortførelsen eller tilbageholdelsen fandt sted, eller ville være blevet udøvet, hvis ikke bortførelsen eller tilbageholdelsen var sket.«

- 17 Konventionens artikel 13 har følgende ordlyd:

»[...] den judicielle eller administrative myndighed i modtagerstaten [har] ikke pligt til at bestemme, at barnet skal tilbagegives, hvis den person, institution eller anden myndighed, som modsætter sig tilbagegivelsen, godtgør, at:

[...]

b. der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle. [...]«

- 18 Konventionens artikel 20 bestemmer følgende:

»Tilbagegivelse af barnet efter bestemmelserne i artikel 12 kan nægtes, såfremt det ikke ville være foreneligt med grundlæggende principper i den anmodede stat til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder.«

EU-retten

19 17. betragtning til Bruxelles IIa-forordningen har følgende ordlyd:

»I tilfælde af ulovlig fjernelse eller tilbageholdelse af et barn bør tilbagegivelsen af barnet bringes i stand uden opsættelse, og med henblik herpå bør Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 fortsat anvendes som suppleret af bestemmelserne i denne forordning, særlig artikel 11. [...]« **[org. s. 6]**

20 Følgende fremgår af 33. betragtning til forordningen:

»Denne forordning anerkender de grundlæggende rettigheder og respekterer principperne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Den søger især at sikre fuld respekt for børns grundlæggende rettigheder som omhandlet i artikel 24 i nævnte charter.«

21 Forordningens artikel 2, stk. 11, bestemmer, at et barns fjernelse eller tilbageholdelse er ulovlig:

»a) når denne strider mod en forældremyndighed, som er tilkendt ved en retsafgørelse, eller som består som følge af loven eller en aftale, der er gyldig i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før fjernelsen eller tilbageholdelsen, og

b) for så vidt denne forældremyndighed faktisk blev udøvet, i fællesskab eller alene, da fjernelsen eller tilbageholdelsen fandt sted, eller ville være blevet udøvet, hvis ikke fjernelsen eller tilbageholdelsen var sket. Forældremyndigheden anses for at blive udøvet i fællesskab, når en af indehaverne af forældreansvar ikke i henhold til en retsafgørelse eller som følge af loven kan bestemme, hvor barnet skal bo, uden samtykke fra en anden indehaver af forældreansvar.«

22 Forordningens artikel 11, stk. 4, bestemmer:

»En ret kan ikke afslå at tilbagegive et barn i medfør af artikel 13, litra b), i Haagerkonventionen af 1980, hvis det godtgøres, at der er truffet passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af barnet efter dets tilbagegivelse.«

23 Artikel 24, stk. 2 og 3, i EU's charter om grundlæggende rettigheder bestemmer:

»I alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række.

Ethvert barn har ret til regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge sine forældre, medmindre dette er i modstrid med dets interesser.«

National ret

24 Tilbagegivelse af børn er reguleret i laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (lov om forældremyndighed og samværsret) (361/1983). Bestemmelserne i denne lov stemmer overens med bestemmelserne i Haagerkonventionen af 1980.

25 I henhold til § 30 i lov om forældremyndighed og samværsret, som ændret ved lov nr. 186/1994, skal et barn, der befinder sig i Finland, og som ulovligt er blevet fjernet fra den stat, hvor det havde sit sædvanlige opholdssted, eller som tilbageholdes ulovligt, øjeblikkeligt tilbagegives, når barnet umiddelbart før fjernelsen eller tilbageholdelsen havde sit sædvanlige opholdssted i en stat, der er part i Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige virkninger af [org. s. 7] internationale barnebortførelser (Haagerkonventionen).

26 I henhold til § 32, stk. 1, i lov om forældremyndighed og samværsret, som ændret ved lov nr. 186/1994, anses fjernelse eller tilbageholdelse af et barn for ulovlig, når:

»a. den strider mod de rettigheder, som tilkommer en person, en institution eller en anden myndighed som forældremyndighedsindehaver, enten i fællesskab eller alene, ifølge loven i den stat, hvor barnet havde bopæl umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen; og

b. disse rettigheder faktisk blev udøvet, enten i fællesskab eller alene, da bortførelsen eller tilbageholdelsen fandt sted, eller ville være blevet udøvet, hvis ikke bortførelsen eller tilbageholdelsen var sket.«

27 § 34 i lov om forældremyndighed og samværsret, som ændret ved lov nr. 186/1994, omhandler afslagsgrunde. I henhold til denne bestemmelse kan en anmodning om tilbagegivelse af et barn afslås,

[...]

2) når der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle; [...]

Når barnet umiddelbart før fjernelsen eller tilbageholdelsen havde sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, som er omhandlet i artikel 2, nr. 3), i Bruxelles IIa-forordningen, finder bestemmelserne i denne forordnings artikel 11, stk. 4, desuden anvendelse for så vidt angår afslag på anmodningen om tilbagegivelse af barnet i medfør af bestemmelserne i ovennævnte stk. 1, nr. 2).

Overførsel af asylansøgeren til den ansvarlige medlemsstat

EU-retten

28 Artikel 12, stk. 3, i Dublin III-forordningen (nr. 604/2013) har følgende ordlyd:

»[...]

3. Er ansøgeren i besiddelse af flere gyldige opholdstilladelser eller visa, der er udstedt af forskellige medlemsstater, påhviler ansvaret for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse medlemsstaterne i følgende rækkefølge:

a) den medlemsstat, der har udstedt den opholdstilladelse, som giver ret til det længste ophold [...]«

29 Forordningens artikel 29 bestemmer følgende for så vidt angår overførsler:

»1. Overførslen af ansøgeren eller af en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c) eller d), fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat [org. s. 8] sker i overensstemmelse med den anmodende medlemsstats nationale ret efter samråd mellem de berørte medlemsstater, så snart det er praktisk muligt og senest seks måneder efter, at anmodningen fra en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse af den pågældende er accepteret, eller efter, at der er truffet endelig afgørelse om en klage eller indbringelse, hvor dette tillægges opsættende virkning i overensstemmelse med artikel 27, stk. 3. [...]«

National retspraksis

30 Den forelæggende ret har aldrig tidligere haft lejlighed til at tage stilling til en sag om tilbagegivelse af et barn, hvori det var nødvendigt at vurdere, om en afgørelse om overførsel af behandlingen af en asylansøgning, der er truffet i en anden medlemsstat på grundlag af Dublin III-forordningen, har til følge, at fjernelsen af barnet fra denne medlemsstat eller tilbageholdelsen af barnet ikke skal anses for ulovlig i henhold til Haagerkonventionen af 1980 eller Bruxelles IIa-forordningen.

31 Den forelæggende ret behandlede i principafgørelse KKO 2016:65 en sag, hvori faderen til et barn, hvis forældre havde fælles forældremyndighed, ulovligt bragte barnet til Finland. Faderen og barnet fik derefter tildelt asyl og flygtningestatus i Finland. Barnets mor havde anmodet om tilbagegivelse af barnet til dets bopælsstat, Belarus, på grundlag af Haagerkonventionen af 1980. Den forelæggende ret fandt, at tildelingen af asyl til barnet ikke i sig selv udgjorde en grund til ikke at anvende Haagerkonventionens forpligtelse til tilbagegivelse, idet tilbagegivelsen skulle vurderes på grundlag af de afslagsgrunde, der følger af Haagerkonventionen, under hensyntagen til barnets tarv. Der var ingen hindringer for tilbagegivelse.

32 Det fremgår af principafgørelse KHO 2016:168 fra Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Finland), at de nationale myndigheder gav afslag på en ansøgning om forlængelse af et barns opholdstilladelse som følge af familiemæssig tilknytning, som faderen havde indgivet. Ifølge denne afgørelse vedrører en opholdstilladelse barnets mulighed for at opholde sig i Finland. Det er ikke en opholdstilladelse, der fastsætter et barns opholdssted eller bopælsland, idet fastlæggelsen af dette henhører under de beslutningsbeføjelser, der tilkommer de personer, der har forældremyndigheden over barnet, i overensstemmelse med det, der er fastsat i lov om forældremyndighed og samværsret. De nationale domstole, der behandlede spørgsmålet om forældremyndighed og barnets bopæl, fastslog, at forældrene havde fælles forældremyndighed over barnet, og at barnet boede hos sin far. Efter at moderen uden tilladelse havde bragt barnet fra Finland til Rusland,

fastslog den russiske ret, der skulle undersøge spørgsmålet om barnets tilbagegivelse, i henhold til Haagerkonventionen af 1980, at barnet skulle tilbagegives til den stat, hvor det havde sædvanligt opholdssted, altså Finland. **[Org. s. 9]**

- 33 Hverken Bruxelles IIa-forordningen eller Dublin III-forordningen blev anvendt i ovennævnte afgørelser. I afgørelse KKO 2016:65 blev afgørelsen om asyl til barnet ikke tillagt afgørende betydning i forbindelse med vurderingen af spørgsmålet om barnets tilbagegivelse. I afgørelse KHO 2016:168 blev spørgsmålet om barnets opholdstilladelse vurderet separat fra spørgsmålene om barnets opholdssted og tilbagegivelse.

Nødvendigheden af den præjudicielle forelæggelse

- 34 Den forelæggende ret skal tage stilling til spørgsmålet om tilbagegivelse af barnet som anført i punkt 1 ovenfor. Det er Sverige, der var barnets bopælsstat umiddelbart før den angiveligt ulovlige fjernelse. Moderen har for den forelæggende ret gjort gældende, at Finland blev barnets bopælsstat senest på det tidspunkt, hvor den kompetente svenske indvandringsmyndighed meddelte, at barnet hverken havde ret til indrejse eller ret til ophold i Sverige, og hvor barnets asylsag blev ugyldig. Den forelæggende ret har fastslået, at det spørgsmål, som den her skal besvare, ikke er et spørgsmål, der ofte er blevet behandlet i retspraksis, om en ændring af opholdsstedet i forhold til det sædvanlige opholdssted. Den forelæggende ret skal besvare flere spørgsmål, som er afhængige af fortolkningen af Bruxelles IIa-forordningen, i et tilfælde, hvor det er en afgørelse om overførsel af ansvaret for behandling af en asylansøgning, som er truffet på grundlag af Dublin III-forordningen, der ligger til grund for barnets fjernelse fra dets bopælsstat, Sverige. Så vidt den forelæggende ret ved, har Domstolen endnu aldrig taget stilling til sådanne fortolkningsspørgsmål i sin praksis.
- 35 Indledningsvis skal der i den foreliggende sag tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om en ulovlig fjernelse/bortførelse af et barn som omhandlet i henholdsvis Bruxelles IIa-forordningens artikel 2, nr. 11), og artikel 3 i Haagerkonventionen af 1980. Moderens og barnets udrejse fra Sverige og deres ankomst til Finland skyldtes den kompetente svenske indvandringsmyndigheds anmodning og dens afgørelse om, hvilken medlemsstat der var ansvarlig for behandlingen af asylansøgningen på grundlag af Dublin III-forordningens artikel 12, stk. 3, litra a), artikel 18, stk. 1, og artikel 29, stk. 1, og den kompetente finske indvandringsmyndigheds accept af denne anmodning. Den svenske indvandringsmyndigheds afgørelse (af 27.10.2020) om overførsel af behandlingen af sagen indebar, at den asylansøgning vedrørende barnet, som moderen havde indgivet i Sverige, blev ugyldig, og den indeholdt de afgørelser om henlæggelse af ansøgningerne om opholdstilladelse til barnet som følge af familiemæssig tilknytning, som faderen og moderen hver især havde indgivet. Afgørelsen fra den kompetente svenske indvandringsmyndighed var umiddelbart eksigibel, og af denne grund havde hverken moderen eller barnet længere ret til ophold i Sverige.

Da det er klart og ubestridt, at moderen havde ret til længere ophold i Finland end i Sverige, handlede hun korrekt, når sagen betragtes med udgangspunkt i proceduren i Dublin III-forordningen. Ud fra denne synsvinkel er der på ingen måde tale om ulovlig fjernelse af et barn i sagen, som omhandlet i artikel 3 i Haagerkonventionen af 1980 og [org. s. 10] artikel 2, nr. 11), i Bruxelles IIa-forordningen.

- 36 Ifølge barnets far har moderen imidlertid i den foreliggende sag anvendt asylproceduren til andre formål end dem, hvortil den er beregnet, og hun indhentede ikke faderens samtykke til at bringe barnet fra Sverige til Finland. Hvis man betragter sagen med udgangspunkt i reglerne og bestemmelserne om barne bortførelse i Haagerkonventionen af 1980 og Bruxelles IIa-forordningen, er det barn, hvis forældre havde fælles forældremyndighed, blevet fjernet ulovligt fra sin bopælsstat, Sverige.
- 37 Hvis det som anført i punkt 35 ovenfor lægges til grund, at der ikke var tale om ulovlig fjernelse af et barn, skal det dernæst vurderes, om der er sket ulovlig tilbageholdelse af barnet i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 3 i Haagerkonventionen af 1980 og i Bruxelles IIa-forordningens artikel 2, nr. 11), idet den svenske forvaltningsdomstol efterfølgende (den 21.12.2020) annullerede den kompetente svenske indvandringsmyndigheds afgørelse om at overføre behandlingen af ansøgningerne om asyl til barnet til Finland, erklære de asylansøgninger, som moderen havde indgivet i Sverige, ugyldige og henlægge de ansøgninger om opholdstilladelse til barnet, som faderen og moderen havde indgivet i Sverige. Det fremgår imidlertid af oplysningerne fra de svenske myndigheder, at barnet og barnets mor stadig ikke har ret til indrejse eller ophold i Sverige. Hvis denne omstændighed findes relevant, er der ikke tale om ulovlig tilbageholdelse af barnet.
- 38 Hvis ovennævnte regler og bestemmelser i Haagerkonventionen af 1980 og Bruxelles IIa-forordningen, sammenholdt med Dublin III-forordningens bestemmelser om overførsel af behandlingen af asylansøgningen, fortolkes således, at der er tale om ulovlig fjernelse eller tilbageholdelse af barnet, skal det endvidere undersøges, om der foreligger en hindring for tilbagegivelsen af barnet. Moderen har påberåbt sig artikel 13, stk. 1, litra b), og artikel 20 i Haagerkonventionen af 1980 som bestemmelser, der i den foreliggende sag udgør en hindring for tilbagegivelsen af barnet.
- 39 Det fremgår af sagens akter, at de svenske myndigheder overtog barnet, da det var ca. to måneder gammelt, og at de derefter anbragte det på et modtagelseshjem sammen med dets mor. Afgørelsen om overtagelse var i kraft indtil november 2020. Det fremgår af sagens akter, at denne overtagelse var begrundet i vold i hjemmet, som moderen var udsat for. Af denne grund skal det i den foreliggende sag undersøges, om denne form for overtagelse og anbringelse af barnet på et modtagelseshjem udgør en hindring i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 13, stk. 1, litra b), i Haagerkonventionen af 1980, med den begrundelse, at tilbagegivelsen af barnet på grund af den vold i hjemmet, som moderen var udsat

for, risikerer at udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade [org. s. 11] eller på anden måde at sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle. Betydningen af denne hindring er imidlertid relativ, eftersom de svenske myndigheder ved de foranstaltninger, som de traf med hensyn til overtagelsen af barnet og dets anbringelse på et modtagelseshjem, allerede tidligere har truffet passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af barnet som omhandlet i Bruxelles IIa-forordningens artikel 11, stk. 4. Der er i den foreliggende sag ingen grund til at antage, at sådanne foranstaltninger ikke vil blive truffet efter barnets tilbagegivelse til Sverige.

- 40 Spørgsmålet om den afslagsgrund, der er knyttet til den angivelige vold i hjemmet, er medtaget i den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse, fordi det indgår i vurderingen vedrørende tilbagegivelsen af barnet, selv om den forelæggende ret ikke nærer nogen nævneværdig tvivl med hensyn til tærsklen for anvendelse af den afslagsgrund, der er baseret på en alvorlig risiko, ej heller med hensyn til Sveriges evne til at træffe passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af barnet.
- 41 Der skal endvidere tages stilling til spørgsmålet om hindringerne for tilbagegivelsen af barnet, idet det skal undersøges, om der kan opstå en situation, som barnet ikke bør tåle, jf. artikel 13, stk. 1, litra b), i Haagerkonventionen af 1980, når det barn, som skal tilbagegives, eller moderen, som er den, der primært tager sig af barnet, hverken har en gyldig opholdstilladelse eller ret til indrejse i det land, hvortil barnet kræves tilbagegivet. Da spædbarnet, som i dag er ca. halvandet år gammelt, boede i Sverige, var det moderen, der primært tog sig af barnet, og det var også hende, der tog sig af barnet på det modtagelseshjem, hvor det blev anbragt, efter at det var blevet overtaget, da det var ca. to måneder gammelt. Den omstændighed, at barnet som følge af familiemæssig tilknytning har ret til at få opholdstilladelse i Sverige på grundlag af faderens opholdstilladelse, er ikke nødvendigvis af afgørende betydning for vurderingen af, om der foreligger en situation, som barnet ikke bør tåle.
- 42 Såfremt artikel 13, stk. 1, litra b), i Haagerkonventionen af 1980 under disse omstændigheder skal fortolkes således, at barnets tilbagegivelse til Sverige vil sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle, skal det i den foreliggende sag endvidere vurderes, hvad der skal forstås ved passende foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af barnet efter dets tilbagegivelse, som omhandlet i Bruxelles IIa-forordningens artikel 11, stk. 4. Kan begrebet passende foranstaltninger henset til barnets tarv fortolkes således, at medlemsstatens myndigheder har en positiv forpligtelse til – ud over barnet – også at sikre moderen ret til indrejse og ophold i landet med henblik på at sørge for barnets pasning og omsorg, indtil de retslige procedurer vedrørende forældremyndighed, samværsret og barnets bopæl, som for øjeblikket verserer i den pågældende medlemsstat, er afsluttet[?] For så vidt angår proceduren i Bruxelles IIa-forordningen fremgår det i forbindelse med en eventuel tilbagegivelse af barnet heller ikke klart, om den medlemsstat, der tilbagegiver barnet, på grundlag af den gensidige tillid mellem medlemsstaterne skal gå ud fra, at barnets bopælsstat vil opfylde disse forpligtelser, eller om det er nødvendigt

[org. s. 12] at anmode bopælsstatens myndigheder om nærmere oplysninger om de foranstaltninger, der rent faktisk er truffet for at tilgodese barnets tarv.

- 43 Såfremt barnets bopælsstat i tilfælde af, at barnet tilbagegives, ikke i henhold til Bruxelles IIa-forordningens artikel 11, stk. 4, er forpligtet til at træffe de ovenfor nævnte foranstaltninger til at sikre beskyttelsen af barnet efter dets tilbagegivelse, skal princippet om barnets tarv da fortolkes således, at tilbagegivelsen af barnet ikke kan anses for at være forenelig med de grundlæggende principper til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder, således som det kræves i henhold til artikel 20 i Haagerkonventionen af 1980, og derfor må afvises[?] Dette spørgsmål skal vurderes på baggrund af artikel 24, stk. 2 og 3, i chartret om grundlæggende rettigheder. Ved denne lejlighed skal barnets tarv vurderes som et generelt princip og i særdeleshed den betydning, der i forbindelse med denne vurdering tillægges barnets ret til at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge sine forældre.
- 44 Spørgsmålet om afslagsgrunden i artikel 20 er medtaget i anmodningen om præjudiciel afgørelse, fordi der er tale om en bestemmelse, som moderen har påberåbt sig. Den forelæggende ret har imidlertid præciseret, at den heller ikke nærer nogen nævneværdig tvivl om, hvorvidt denne bestemmelse finder anvendelse.
- 45 Besvarelsen af ovennævnte fortolkningsspørgsmål er nødvendig for at afgøre tvisten i hovedsagen, der verserer for den forelæggende ret.

De præjudicielle spørgsmål

- 46 Efter at have givet parterne mulighed for at udtale sig om indholdet af anmodningen om præjudiciel afgørelse har den forelæggende ret besluttet at udsætte behandlingen af sagen og forelægge Den Europæiske Unions Domstol følgende præjudicielle spørgsmål.

1. Skal artikel 2, nr. 11), om ulovlig fjernelse af et barn i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (herefter »Bruxelles IIa-forordningen«) fortolkes således, at bestemmelsen omfatter en situation, hvor en af forældrene uden den anden forælders samtykke fjerner barnet fra dets bopælsstat og bringer det til en anden medlemsstat, som ifølge en afgørelse om overførsel truffet af en myndighed i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 (herefter »Dublin III-forordningen«) er den ansvarlige medlemsstat? [Org. s. 13]

2. Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, skal artikel 2, nr. 11), i Bruxelles IIa-forordningen om ulovlig tilbageholdelse da fortolkes således, at bestemmelsen omfatter en situation, hvor en ret i barnets bopælsstat har annulleret en myndigheds afgørelse om at overføre

behandlingen af sagen, men hvor det barn, som skal tilbagegives, ikke længere har en gyldig opholdstilladelse i sin bopælsstat eller ret til indrejse eller ophold i den pågældende stat?

3. Såfremt Bruxelles IIa-forordningen, henset til besvarelsen af det første eller det andet spørgsmål, skal fortolkes således, at der er tale om ulovlig fjernelse eller tilbageholdelse af barnet, og barnet derfor skal sendes tilbage til sin bopælsstat, skal artikel 13, stk. 1, litra b), i Haagerkonventionen af 1980 da fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at barnet tilbagegives,

i) enten med den begrundelse, at der som omhandlet i denne bestemmelse er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen af et spædbarn, som moderen personligt har taget sig af – hvis det tilbagegives alene – vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle, eller

ii) med den begrundelse, at barnet i sin bopælsstat vil blive overtaget og anbragt på et modtagelseshjem, enten alene eller sammen med sin mor, hvilket tyder på, at der som omhandlet i denne bestemmelse er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen af barnet vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle, eller

iii) med den begrundelse, at barnet uden en gyldig opholdstilladelse vil blive sat i en situation, som det ikke bør tåle, som omhandlet i denne bestemmelse?

4. Såfremt det, henset til besvarelsen af det tredje spørgsmål, er muligt at fortolke afslagsgrundene i artikel 13, stk. 1, litra b), i Haagerkonventionen af 1980 således, at der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen af barnet vil udsætte barnet for fysisk eller psykisk skade eller på anden måde sætte barnet i en situation, som det ikke bør tåle, skal Bruxelles IIa-forordningens artikel 11, stk. 4, sammenholdt med begrebet barnets tarv, som omhandlet i artikel 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i samme forordning, da fortolkes således, at barnets bopælsstat i en situation, hvor hverken barnet eller moderen har en gyldig opholdstilladelse i barnets bopælsstat, og hvor de således hverken har ret til indrejse eller ophold i det pågældende land, skal træffe passende foranstaltninger til at garantere barnet og dets mor lovligt ophold [org. s. 14] i den pågældende medlemsstat? Såfremt barnets bopælsstat har en sådan forpligtelse, skal princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne da fortolkes således, at den medlemsstat, der tilbagesender barnet, i overensstemmelse med dette princip kan gå ud fra, at barnets bopælsstat vil opfylde disse forpligtelser, eller kræver hensynet til barnets tarv, at der fra myndighederne i bopælsstaten indhentes nærmere oplysninger om de konkrete foranstaltninger, der er truffet eller vil blive truffet til at sikre beskyttelsen af

barnet, således at den medlemsstat, der tilbagesender barnet, bl.a. kan vurdere, om disse foranstaltninger er passende og tilgodeser barnets tarv?

5. Såfremt barnets bopælsstat ikke er forpligtet til at træffe passende foranstaltninger som omhandlet i det fjerde præjudicielle spørgsmål, skal artikel 20 i Haagerkonventionen af 1980 i de situationer, der er nævnt i det tredje præjudicielle spørgsmål, punkt i) – iii), i lyset af artikel 24 i chartret om grundlæggende rettigheder [org. s. 15] da fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for, at barnet tilbagegives, fordi tilbagegivelsen af barnet i henhold til denne bestemmelse kan anses for at være i strid med de grundlæggende principper til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder?

ARBEJDSDOKUMENT